

E-post: Bivdu@bivdu.no.
Org.nr. 992 876 875
Kontaktperson:
Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:
Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA
Postadresse:
Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

**Hasvik kommune,
Fjellveien 6,
9593 Breivikbotn**

E-post: epost post@hasvik.kommune.no

Vår dato: 06.07.2023

Deres sak. Merkes 2020/589

Saksbehandler Dato 2020/589-40

Kim-Are Walsø / 78 45 27 43 23.05.2023

Bivdu – foreløpige innspill til høring av Areal- og Kystsoneplan Hasvik kommune 2020-2032 - fristen for uttalelser 07.07.2023 og krav om konsultasjon i saken.

Bivdu er blitt orientert om saken gjennom innspill fra Sametinget og Norges Kystfiskelag.

Tidligere innspill i saken

- Informasjonsbrev fra Bivdu til Hasvik kommune i mail av 27. april 2022 (Vedlegg)
- KDD's tolkningsuttalelse vs. konsultasjonsplikten etter sameloven kapittel 4 i saker som bl.a. angår plan- og bygningsloven ¹ (Vedlegg).

Oppsummering:

- Bivdu krever innsyn, orientering og konsultasjon i saken som gjelder forslaget til høring av kommuneplanens arealdel for Hasvik kommune 2023 – 2032 (jf. Sameloven § 4.1 *Konsultasjon*).
- Videre at saksprossen som angår kommuneplanens arealdel for Måsøy 2023 – 2032 stanses inntil Bivdu er konsultert, og konsultasjonen er avsluttet i saken.
- Konsultasjonsprosessen avsluttes når begge parter er enig om dette.

¹ Kommunal- og distriktsdepartementet tolkningsuttalelse av konsultasjonsplikten etter sameloven kapittel 4 i saker etter plan- og bygningsloven

E-post: Bivdu@bivdu.no.

Org.nr. 992 876 875

Kontaktperson:

Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:

Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA

Postadresse:

Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

Bakgrunn

Bivdu har som oppgave å ivareta fiskernes rett til fiske og derigjennom også rett til fiskeområder som følger av retten til fiske (Jf. Deltakerloven § 21, siste ledd). Bivdu tilfredsstiller også lovens krav om konsultasjon med statlig, fylkeskommunale- og kommunale myndigheter (jf. Sameloven §§ 4,.1-4.10)

På grunn av Hasvik kommunes brudd på sin konsultasjonsplikt i saken ovenfor Bivdu, kan Bivdu dessverre ikke avgi noen vanlig høringsuttalelse, men kun gi uttrykk for våre hovedpunkter og målsetninger for å ivareta fiskernes rettskrav i denne saken. Dette gjelder retten til både marine- (jf. Deltakerloven) og anadrome arter (jf. Innlandsfiskeoven (Lakseloven)).

Konsultasjoner

KDD`s veileder av 30. juni 2022 som omhandler forvaltningens konsultasjonsplikt med berørte samiske interesser etter sameloven kapittel 4, og da i saker som bl.a. angår plan- og bygningsloven.

Foranledningen til KKD`s tolkningsuttalelse er at Statsforvalteren selv har lagt til grunn at konsultasjoner med samiske interesser bør avklares så tidlig som mulig der det framgår at hensikten er å avklare om det er behov for konsultasjoner i saken. Det Statsforvalteren ber departementets om er en vurdering av om det er tilstrekkelig å sende oppstarts varsel eller planforslag på høring til eksempelvis reinbeitedistrikter, uten å opplyse om adgangen til å be om konsultasjoner i den aktuelle saken.

Departementet viser til Veilederen for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser pkt. 3.3, hvor det blant annet står:

«Kommunedirektøren leder kommunens/fylkeskommunens administrasjon.

Kommunedirektøren skal etter kommuneloven § 13-1 påse at saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet. Saksutredningen skal egne seg som grunnlag for å treffe vedtak, og må derfor inneholde relevant og nødvendig informasjon om sakens bakgrunn. I tillegg skal det juridiske grunnlaget være utredet i nødvendig og tilstrekkelig grad². At kommunedirektøren har et selvstendig ansvar for utredningens faktiske og rettslige grunnlag, innebærer at det er kommunens administrasjon som skal vurdere om det foreligger konsultasjonsplikt, og hvem som eventuelt skal konsulteres.

Administrasjonen plikter også å gjennomføre konsultasjonene. Plikten til å konsultere med samiske interesser vil derfor være en del av den saksutredningen som skal ligge til grunn for et vedtak»

² Vår understrekning

E-post: Bivdu@bivdu.no.

Org.nr. 992 876 875

Kontaktperson:

Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:

Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA

Postadresse:

Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

Hasvik kommunes arealplan vil på ulike måter påvirke sjøsamiske interesser i kommunen, noe som etter Bivdus tolkning av Kommunal- og Distriktsdepartementet veileder, klart viser at Hasvik har klar plikt til å konsultere Bivdu i denne sak. Dette er ikke gjort, og saken vil derfor bli heftet med saksbehandlingsfeil, der kommunens vedtak ikke er gyldige.

Nærmere om retten til fiske i sjøsamiske områder og konsultasjon

Retten til fiske i sjøsamiske område tilhører folket som bor i disse områdene. Dette medfører at sjøarealer som har vært brukt til fiske til hushold og næringsøyemed i sjøsamiske områder, er knyttet opp til retten til fiske som er nedfelt i Deltakerloven § 21, siste ledd. Kommunale myndigheter skal kartlegge, beskrive og hensynta fiskernes rettskrav i sine vedtak og planlegging, og ikke fortrenge eller frata urfolk sine sjøområder (fiskeområder). Noe annet er lovstridig og fører til at vedtaket i saken er ugyldige.

Viser for øvrig til vårt informasjonsbrev til fylkeskommuner og kommuner med sjøsamisk bosetting av 27. april 2022, angående areal- og kystzoneplanlegging og annen bruk som kan berøre samiske interesser. I brevet informerte vi om forhold som må hensyntas både ved arealplanarbeid og bruk av arealer. Overordnet omhandler dette hensynet til bestående rettigheter og det materielle grunnlag for samisk kultur, herunder konsultasjonsprosess ved fylkeskommunenes og kommunens arealplanarbeid, med mer. Ved utarbeidelse av kystzone- og arealplaner i kommunene vektlegger Bivdu følgende forhold:

- 1) Rettighetsperspektiv - synliggjøring og ivaretagelse av samisk bosetting og rettigheter
- 2) Konsultasjonsprosess - iht. sameloven kapittel 4
- 3) Kunnskapsgrunnlaget - lokal medvirkning
- 4) Miljøpåvirkning - oppdrett

Konklusjon:

- Bivdu krever konsultasjon i saken som gjelder forslaget til høring av kommuneplanens arealdel for Hasvik 2023 – 2032 (jf. Sameloven § 4.1 *Konsultasjon*).
- Videre at saksprossen vs. kommuneplanens arealdel for Måsøy 2023 – 2032 stanses inntil Bivdu er konsultert, og konsultasjonen er avsluttet i saken.
- Konsultasjonsprosessen avsluttes når begge parter er enig om dette.

Ved konsultasjonen ønsker Bivdu å få forelagt:

- Innsyn i kommunens tidligere gjennomførte konsekvensutredninger ved etablering av oppdrett i Hasvik kommune.
 - Hvilken vurdering er gjort av sjøsamiske rettigheter og arealbruk i h.h.t. gjeldende lovverk og internasjonale konvensjoner.

E-post: Bivdu@bivdu.no.

Org.nr. 992 876 875

Kontaktperson:

Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:

Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA

Postadresse:

Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

- Hvordan beskriver og ivaretar Hasvik kommune fiskernes lovfestede rett³ til fiske? Og her menes det fiskernes lovfestede rett som ikke må forveksles med alminnelig adgangsrett til fiske som alle har til fiske (også laks) i sjøen?
- Hva har tidligere vært kjent om samers- og andre folks rett til fiske- og bruksområder sine bruksområder?
- Eksisterer det kart og nedtegnelser over fiskeområder, fiskevandningsruter og gytefelt?
- Hvordan synliggjør Hasviks kommune fiskernes rett til fiske med båter under 11 meter i sin Hasvik kommune i sitt planverk?

Med vennlig hilsen

Inge Arne Eriksen, leder i Bivdu

Kopi: Se e-postliste

VEDLEGG:

- 1) Bivdu - Informasjonsbrev til bl.a. Måsøy kommune i mail av 27. april 2022
- 2) Informasjonsbrev / mail av 27. april 2022 fra Bivdu om konsultasjonsrett med kommuner med fiskere som har rett til fiske etter deltakerloven § 21, siste ledd. Denne retten gjelder også fisker i Måsøy kommune (jf. Sameloven).
- 3) Kommunal- og Distriktsdepartementet veileder av 30. juni 2022 vs. Konesjonsplikt etter sameloven kapittel 4 i saker etter plan- og bygningsloven – svar på anmodning om tolkningsuttalelse.

³ Jf. Deltakerloven § 21, siste ledd.